

Komunikat prasowy

Luksemburg, 28 lipca 2020 r.

Kontrolerzy UE przyjrzą się kwestii powrotów migrantów i ich readmisji w państwach trzecich

Niespełna 40% migrantów o nieuregulowanym statusie, którym nakazano opuszczenie UE, rzeczywiście wraca do swojego kraju pochodzenia lub wyjeżdża do państwa trzeciego. Europejski Trybunał Obrachunkowy rozpoczął właśnie kontrolę dotyczącą współpracy UE z państwami trzecimi w zakresie readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie. Kontrolerzy ocenią, czy zestaw środków podejmowanych przez Komisję Europejską od 2015 r. doprowadził do zacieśnienia współpracy z priorytetowymi w tym obszarze państwami trzecimi.

Od 2008 r. średnio pół miliona cudzoziemców rocznie otrzymuje nakaz opuszczenia UE ze względu na nielegalny wjazd lub pobyt na terytorium Unii. Zaledwie 38% z nich powraca jednak do swojego kraju pochodzenia lub kraju, z którego przybyli do UE. W przypadku powrotów do państw spoza Europy odsetek ten jest jeszcze niższy i nie sięga nawet 30%. Kontrolerzy stwierdzili, że jedną z przyczyn tej sytuacji są trudności we współpracy z państwami pochodzenia migrantów.

– Zarówno UE, jak i państwa członkowskie mierzą się z palącym wyzwaniem, jakim jest możliwie najskuteczniejsza polityka migracyjna – **powiedział Leo Brincat, członek Trybunału odpowiedzialny za tę kontrolę.** – Trybunał – w charakterze zewnętrznego kontrolera UE – przeprowadził ostatnio szereg kontroli, których przedmiotem były przyjęte w UE rozwiązania dotyczące azylu i relokacji migrantów. Obecnie kontrolerzy uważniej przyjrzą się kwestii powrotów migrantów i ich readmisji w państwach trzecich.

W 2015 r. Komisja opublikowała plan działania UE w zakresie powrotów, w którym stwierdziła, że aby system powrotów był skuteczny, w stosunkach z państwami trzecimi należy priorytetowo traktować kwestię readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie. W 2016 r. wprowadziła ona ramy partnerstwa w dziedzinie migracji. Ich celem było zacieśnienie współpracy z określonymi priorytetowymi państwami pochodzenia i tranzytu, które miało zostać osiągnięte m.in. poprzez politykę wizową, pomoc rozwojową i zaangażowanie dyplomatyczne. W 2017 r. Komisja ogłosiła

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie wprowadzenia do kontroli opracowanego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst dokumentu dostępny jest na stronie eca.europa.eu w języku angielskim.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

z kolei uaktualniony plan działania w zakresie powrotów, zalecając w nim, w jaki sposób usprawnić readmisję w państwach trzecich.

Zawarcie przez UE 18 wiążących prawnie umów o readmisji z państwami trzecimi miało zagwarantować, że wypełnianie zobowiązań w zakresie readmisji będzie prostsze. Państwa te mogą jednak niechętnie angażować się w negocjacje, głównie ze względów związanych z polityką wewnętrzną – istnieje możliwość, że umowy te wywołają sprzeciw społeczeństwa. Począwszy od 2016 r. Komisja skoncentrowała zatem wysiłki na opracowywaniu praktycznych rozwiązań dotyczących współpracy z tymi państwami i wprowadziła pewne niewiążące prawnie mechanizmy w zakresie powrotów i readmisji, które spotkały się z krytyką z punktu widzenia rozliczalności wymaganej od demokratycznych instytucji i odpowiedzialności przed wymiarem sprawiedliwości.

Kontrolerzy zamierzają ocenić postępy, jakie UE poczyniła od 2015 r. w doskonaleniu ram regulujących readmisję migrantów o nieuregulowanym statusie w państwach trzecich. Planują także zweryfikować, czy ramy te są skutecznie stosowane w odniesieniu do priorytetowych państw trzecich. Kontrola Trybunału obejmie również proces negocjowania zawieranych z UE umów o readmisji oraz przyjmowanych rozwiązań, sposób wyłaniania państw priorytetowych, a także wsparcie Komisji i skierowane do państw trzecich zachęty do zacieśnienia współpracy w zakresie readmisji oraz dzielenie się najlepszymi praktykami.

Nie istnieje obecnie przejrzyste zestawienie środków unijnych przeznaczanych na współpracę z państwami trzecimi w zakresie readmisji migrantów, kontrolerzy wskazali jednak około 60 projektów związanych z readmisją i ponowną integracją migrantów o nieuregulowanym statusie, których łączna wartość wynosi 641 mln euro. Kontrola zostanie ukierunkowana na współpracę w zakresie readmisji prowadzoną z 10 państwami pochodzenia, do których powróciło najmniej migrantów o nieuregulowanym statusie (z wyłączeniem Syrii), a także obejmie ocenę wyników osiągniętych w ramach 20 projektów powiązanych z readmisją i ponowną integracją migrantów o nieuregulowanym statusie w tych państwach.

Informacje dla redaktorów

Pojęcie „powroty” określa proces polegający na tym, że obywatele państw trzecich wracają – na zasadzie dobrowolności lub pod przymusem – do swojego państwa pochodzenia, do państwa tranzytu lub do wybranego przez siebie państwa niebędącego członkiem UE, które zgodzi się ich przyjąć. Na mocy przepisów prawa międzynarodowego państwa zobowiązane są do readmisji swoich własnych obywateli. Współpraca w zakresie readmisji stanowi nieodłączny element dialogu politycznego prowadzonego przez UE z państwami trzecimi – odpowiadają za nią Komisja, Europejska Służba Działań Zewnętrznych i państwa członkowskie, działające w oparciu o szczegółowe ramy współpracy z tymi państwami. W umowie z Kotonu zawartej między UE a państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, a także w innych umowach zawartych przez UE z państwami trzecimi, zobowiązują się one do ponownego przyjęcia – na wniosek jednego z państw członkowskich i bez żadnych dodatkowych formalności – własnych obywateli, którzy przebywają nielegalnie na terytorium UE. Zarówno Parlament Europejski, jak i Rada zaapelowały o większą skuteczność i efektywność w przeprowadzaniu powrotów i readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie.

Kontrolerzy opublikowali dzisiaj wprowadzenie do kontroli pt. „Migrant return policy – cooperation with third countries on readmission” [Polityka w zakresie powrotów migrantów – współpraca z państwami trzecimi dotycząca readmisji]. Wprowadzenia do kontroli zapewniają

przegląd zadań kontrolnych będących w toku i mają stanowić źródło informacji dla osób zainteresowanych danym obszarem polityki lub programami, które są przedmiotem kontroli. Pełny tekst wprowadzenia dostępny jest w języku angielskim na stronie: www.eca.europa.eu. Publikacja sprawozdania z kontroli planowana jest na połowę 2021 r.

W ostatnich latach Trybunał opublikował szereg sprawozdań na tematy związane z kwestią migracji, takie jak [zarządzanie migracjami w Grecji i we Włoszech](#), [kontrole graniczne](#), [kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki](#), [Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji](#), [punkty szybkiej rejestracji migrantów \(tzw. hotspoty\)](#) i [zewnątrzny wymiar polityki migracyjnej](#). Informacje na temat środków wdrożonych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w reakcji na pandemię COVID-19 można znaleźć [tutaj](#).

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym wprowadzeniem do kontroli

*Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel. (+352) 4398 45510 /
tel. kom. (+352) 621 552 224*